

USNESENÍ

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Michala Jantoše a soudkyň JUDr. Markéty Fialové a Mgr. Barbory Berkové ve věci

žalobkyně: **Sprintel s.r.o.**, IČO 26974487
sídlem Svatoplukova 3725/60a, 796 01 Prostějov
zastoupená advokátem Mgr. Janem Janouškem
sídlem Soukenická 2082/7a, 110 00 Praha

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 1191/40a, 779 00 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 9. 2024, č. j. KUOK 110380/2024, ve věci neposkytnutí informací,

takto:

I. Žaloba se odmítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

- Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení napadeného rozhodnutí, kterým žalovaný zrušil rozhodnutí obce Horka nad Moravou (dále jen „obec“) ze dne 14. 8. 2024, č. j. HB/178/2024, jímž byla částečně odmítnuta žádost žalobkyně o poskytnutí informací, a vrátil věc povinnému subjektu k dalšímu řízení (výrok I.) a současně podle § 16a odst. 6 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“) pro opožděnost odmítl stížnost žalobkyně podle § 16a InfZ ze dne 29. 8. 2024 (výrok II).
- Z podané žaloby vyplývá, že žalobkyně u obce podala dne 31. 12. 2023 žádost o poskytnutí informací. Na jejím základě obec vydala dne 31. 1. 2024 rozhodnutí o odmítnutí části žádosti a současně měla písemností z téhož dne vyřídit zbylou část žádosti poskytnutím informací. Žalobkyně proti postupu obce brojila odvoláním a stížností dle § 16a InfZ. Na jejich základě žalovaný rozhodnutím ze dne 22. 2. 2024, č. j. KUOK 28852/2024 zrušil rozhodnutí obce ze dne 31. 1. 2024 o odmítnutí části žádosti o informace a vrátil věc obci k novému projednání. Současně žalovaný dle § 16a odst. 6 InfZ přikázal obci, aby podanou žádost ve zbylém rozsahu vyřídila.
- Obec dne 15. 3. 2024 vydala další rozhodnutí, jímž žádost opět částečně odmítla a současně přípisem z téhož dne vyřídila zbylou část žádosti o informace. Žalobkyně se opět bránila odvoláním a stížností, na jejichž základě žalovaný rozhodnutím ze dne 3. 5. 2024, č. j. KUOK 53479/2024 částečně potvrdil a částečně zrušil rozhodnutí obce dne 15. 3. 2024. Současně přikázal obci, aby podanou žádost ve zbylém rozsahu vyřídila.
- Následně obec dne 14. 8. 2024 vydala další rozhodnutí, kterým žádost žalobkyně opět částečně odmítla. Téhož dne také zaslala žalobkyni přípis, kterým měly být poskytnuty zbylé informace. Žalobkyně opět brojila proti postupu obce odvoláním a stížností, o kterých žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím tak, jak je popsáno výše.
- Žalobkyně v rámci celé žaloby zdůrazňuje, že postup obce je zjevně účelový. Obec dle žalobkyně nerespektuje závazné právní názory žalovaného, což měl potvrdit ve svých rozhodnutích také

Shodu s prvopisem potvrzuje Markéta Chrudinová.

žalovaný. Dle žalobkyně dochází k nepřipustnému *ping-pongu* mezi správními orgány. Jakkoliv se žalovaný dle žalobkyně snažil hájit její práva, sám pochybil v tom, že nevyužil institut příkazu dle § 16a odst. 6 písm. b) InfZ ve spojení s § 16 odst. 5 téhož zákona. Žalobkyně rovněž žalovanému vytkla, že bylo namístě, aby v kontextu celého procesu vyřizování žádosti projednal i poslední opožděnou stížnost.

6. Krajský soud se předně zabýval podmínkami řízení. Žalobkyně svou žalobu kvalifikovala jako žalobu proti rozhodnutí správního orgánu. Soud však dospěl k závěru, že taková žaloba je nepřipustná.
7. Ve vztahu k části žaloby směřující vůči výroku I. napadeného rozhodnutí krajský soud uvádí, že tímto výrokem žalovaný zrušil rozhodnutí obce o odmítnutí části žádosti a vrátil ji věc v tomto rozsahu k dalšímu řízení.
8. Obdobnou situaci se v podmínkách InfZ zabýval rozšířený senát NSS v rozsudku ze dne 24. 10. 2018, č. j. 7 As 192/2017-35, č. 3834/2019 Sb. NSS. Rozšířený senát předně odkázal na svou dlouhodobou a ustálenou judikaturu, dle které platí, že rozhodnutí, kterým odvolací orgán zruší nepravomocné rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a věc mu vrátí k dalšímu řízení, není rozhodnutím podle § 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť takovéto rozhodnutí není konečné a samo o sobě nijak nezasahuje do právní sféry svých adresátů (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 3. 2010, č. j. 9 As 30/2010-219). To dle názoru rozšířeného senátu NSS platí v běžných věcech přezkoumávaných správními soudy i tehdy, dochází-li k procesnímu *ping-pongu* mezi prvostupňovým a druhostupňovým správním orgánem. Ostatně správní soud ani není ve výrokovém potenciálu rozsudku v řízení o žalobě proti rozhodnutí vybaven k tomu, aby takovéto negativní situaci efektivně čelil.
9. V případě InfZ je však situace jiná. Rozšířený senát NSS poukázal na to, že správní soud zde není omezen jen na možnost zrušení správního rozhodnutí, ale disponuje atypickou pravomocí nařídit přímo povinnému subjektu, aby žadateli informaci poskytl (§ 16 odst. 4 InfZ). Smysl a účel uvedeného ustanovení je zřejmý – zabránit *ping-pongu* mezi povinným subjektem, resp. odvolacím orgánem na straně jedné, a správními soudy na straně druhé. Správní soud musí zajistit, že prostřednictvím soudní ochrany bude rychle a účinně dosaženo poskytnutí informace v případech, kdy poskytnuta být má, avšak správní orgány tak neučinily.
10. Nicméně jak již bylo uvedeno výše, ve správním soudnictví lze žalobou brojit pouze proti takovému rozhodnutí, které zasahuje do práva žalobce. Právě potencialita takovýchto vlastností správního rozhodnutí zakládá žalobní legitimaci k podání správní žaloby. Takové vlastnosti má však v případě zjevných obstrukcí rozhodnutí povinného subjektu, nikoliv nadřízeného orgánu. Pokud odvolací orgán rozhodnutí povinného subjektu zrušil, nelze mu vyčítat žádné negativní dopady do právní sféry žadatele (žalobce) a nelze požadovat, aby žalobce – neúspěšný žadatel o informaci – tvrdil zkrácení na právech rozhodnutím odvolacího orgánu, které ho přitom na právech nijak nezkracuje. Ze všech těchto důvodů dospěl rozšířený senát NSS k závěru, že žadatel o informace může ve věcech InfZ podat žalobu přímo proti rozhodnutí povinného subjektu, kterým povinný subjekt po předchozím zrušovacím rozhodnutí odvolacího orgánu znovu odmítl požadovanou informaci poskytnout.
11. Krajský soud se s popsáním názorem plně ztotožňuje a má za to, že jej lze aplikovat i v nyní řešené věci. Žalobkyně sice namítá, že v řízení dochází k obstrukcím ze strany obce, avšak svou žalobu nesprávně směřovala vůči rozhodnutí žalovaného, který jí vyhověl a rozhodnutí obce zrušil. Pokud měla žalobkyně za to, že dochází k nepřipustnému *ping-pongu*, měla brojit přímo proti rozhodnutí obce ze dne 14. 8. 2024. Žaloba proti nyní napadenému rozhodnutí (resp. jeho výroku I.) není přípustná, protože se nejedná o rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

12. Zároveň je vhodné dodat, že soud nemohl poučit žalobkyni o tom, aby svou žalobu změnila a směřovala ji proti rozhodnutí obce ze dne 14. 8. 2024, protože žalobkyně svou žalobu podala dne 27. 11. 2024, tj. vůči rozhodnutí obce ze dne 14. 8. 2024, by se jednalo o žalobu opožděnou.
13. Ve vztahu k výroku II. napadeného rozhodnutí, kterým žalovaný pro opožděnost odmítl stížnost dle § 16a InfZ, krajský soud uvádí, že rozšířený senát NSS v rozsudku ze dne 20. 11. 2018, č. j. 5 As 18/2017-40, č. 3847/2019 Sb. NSS, dospěl k závěru, že rozhodnutí vydané na základě stížnosti dle § 16a odst. 1 písm. b), resp. písm. c) InfZ, kterým nadřízený orgán potvrdí postup povinného subjektu dle § 16a odst. 6 písm. a) téhož zákona, není rozhodnutím o žádosti o poskytnutí informace ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.; žadatel o informaci se může bránit vůči povinnému subjektu nečinností žalobou podle § 79 odst. 1 s. ř. s.
14. Rozšířený senát NSS poukázal na to, že stížnost na postup povinného subjektu dle § 16a odst. 1 písm. b), resp. písm. c) InfZ má charakter prostředku ochrany proti nečinnosti, jehož výsledkem není rozhodnutí, kterým by bylo zasaženo do práv žadatele o informace. Tímto rozhodnutím se řeší pouze tvrzená nečinnost povinného subjektu, nikoliv meritorní způsob vyřízení žádosti o informace, který z povahy věci u prostředku ochrany proti nečinnosti dle tvrzení žadatele o informace absentuje. Totéž platí o rozhodnutí o stížnosti, kterým byla přezkoumána úhrada požadovaná za poskytnutí informací dle § 16a odst. 7 InfZ (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 9. 2010, č. j. 2 As 34/2008-90, č. 2164/2011 Sb. NSS). Pouze v případě rozhodnutí o stížnosti, kterým je potvrzen postup povinného subjektu, který podle § 14 odst. 5 písm. c) InfZ odloží žádost o informace, se jedná o rozhodnutí dle § 65 odst. 1 s. ř. s., a to z důvodů že úkon, jímž je žádost odložena, je nutné z materiálního hlediska považovat za rozhodnutí ve věci samé (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2020, č. j. 1 As 189/2020-40, odst. 33 a 34).
15. Podle názoru krajského soudu je nutné také rozhodnutí, kterým bude pro opožděnost odmítnuta stížnost podaná dle § 16a odst. 1 písm. b), resp. c) InfZ, vnímat jako způsob vyřízení prostředku ochrany proti nečinnosti [s výjimkou případů, kdy by směřovala proti odložení žádosti o informace dle § 14 odst. 5 písm. c) InfZ], kterým žadateli o informace nebyla poskytnuta ochrana proti tvrzené nečinnosti povinného subjektu. Nadřízený orgán tím totiž dává najevo, že se podanou stížností, a tedy i namítanou nečinností, nehodlá zabývat. Nadto pokud podle judikatury NSS není rozhodnutí o stížnosti, ve kterém se *věcně* přezkoumává nečinnost povinného subjektu, rozhodnutím, které by zasahovalo do práv žadatele o informace, tím spíše jím nemůže být rozhodnutí, kterým se nadřízený orgán nečinností odmítne zabývat z procesních důvodů. Rovněž je nutné vzít na zřetel, že stále je předmětem řízení tvrzená nečinnost, nikoliv meritorní vyřízení žádosti, tj. pořad se nemůže jednat o rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.
16. Soud usnesením ze dne 12. 12. 2024 poučil žalobkyni o možnosti změnit žalobu směřující vůči výroku II napadeného rozhodnutí na žalobu proti nečinnosti vůči povinnému subjektu. Žalobkyně však soud sdělila, že na svém názoru setrvává. Jakkoliv soud rozumí výhradám žalobkyně, musí respektovat zákon, který upravuje výrokový potenciál soudního rozhodnutí. V rámci nečinnostní žaloby může soud povinnému subjektu pouze přikázat, aby žádost vyřídil, tj. zejména vydal rozhodnutí nebo poskytl požadovanou informaci (srov. rozsudek NSS ze dne ze dne 27. 1. 2010, č. j. 4 As 16/2009-83). V rámci nečinnostní žaloby není krajský soud oprávněn nařídít povinnému subjektu, aby informaci poskytl. Případný příkaz k poskytnutí informace může soud vydat (při splnění zákonných podmínek) pouze v řízení o přezkumu rozhodnutí, kterým je žádost o informace odmítnuta, nikoliv v rámci hodnocení nečinnosti povinného subjektu, resp. úkonu, kterým je namítaná nečinnost povinného subjektu řešena (rozhodnutí o stížnosti dle § 16a InfZ). Jako nepřipustnou proto soud posoudil žalobu i v této části.
17. Ze shora uvedených důvodů soud odmítl žalobu směřující vůči oběma výrokům napadeného rozhodnutí z důvodů nepřipustnosti podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 70 písm. a) s. ř. s.
18. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 3 věty první s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu.

Olomouc 9. ledna 2025

JUDr. Michal Jantoš v. r.
předseda senátu